РЕФЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО НАУКОВИХ РОБІТ В ГАЛУЗІ СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ, ЯКІ БУЛИ ВИДАНІ В УКРАЇНІ ЗА ІНФОРМАЦІЄЮ НАЦІОНАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО ЗА ПЕРІОД З 1993 ПО ЧЕРВЕНЬ 2021 РОКІВ[1]

Реферат. Редакція журналу систематизувала українські наукові праці із судово-психологічної експертизи, відомості про які зберігає Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, за період від 1993 р. до червня 2021 р. Потребу в такому покажчику зумовлює розпорошеність досліджень між юридичними й психологічними спеціальностями: експертові-психологу непросто зібрати теоретичну та методичну базу своєї діяльності. До огляду ввійшли 28 позицій: навчальні посібники, монографії, методичні рекомендації, автореферати й тексти кандидатських і докторських дисертацій. Для кожної праці наведено бібліографічний опис, для більшості є реферат, а для частини дано посилання на повний текст і його резервну копію, яку зберігає журнал. Процесуальний вимір експертизи розкривають Р. Я. Лемик (цивільний процес: правочини, укладені з вадами волі, сімейні спори, компенсація моральної шкоди), Г. О. Лузанова, яка запропонувала інструкцію щодо призначення експертиз у кримінальному провадженні, А. І. Луцький, автор концепції залучення спеціаліста-психолога і психолога-консультанта, а також М. В. Костицький і М. І. Луцький, що обґрунтували застосування експертизи в адміністративному процесі з використанням методів порівняння понять і послідовності подій. Експертизу неповнолітніх досліджують О. Ю. Петечел і О. В. Ярош; у дослідженні про неповнолітніх, обвинувачених в агресивних злочинах, побудовано психограму діяльності судового експерта-психолога. Емоційні стани та афект аналізують І. М. Савка (установка як чинник кумулятивного фізіологічного афекту), О. В. Авраменко (стан сильного душевного хвилювання у складах злочинів за ст. 116 і 123 КК України), Л. І. Шеховцова й Т. В. Єрмолаєва. О. В. Землянська розглядає особистість як суб'єкт правосвідомості та об'єкт експертизи, Н. В. Завязкіна будує психологічні моделі обмеженої осудності й обмеженої дієздатності. Окремий блок становлять праці про особу злочинця і жертви: О. А. Назарова (гендерні особливості смислової сфери осіб, які вчинили насильницький злочин, психокорекційна програма «Вибір»), А. І. Коцюби, М. О. Гребенюка, Г. Л. Труханова, В. Є. Христенка, а також методичні рекомендації Т. М. Єгорової та В. В. Єгорова щодо комплексної психолого-психіатричної експертизи суїцидів. Покажчик допомагає судовим експертам, викладачам і дослідникам простежити становлення вітчизняної судово-психологічної експертизи й побачити напрями, які ще потребують розроблення.

Ключові слова: судово-психологічна експертиза, бібліографічний покажчик, дисертаційні дослідження, спеціальні психологічні знання, експертиза неповнолітніх, фізіологічний афект, стан сильного душевного хвилювання, обмежена осудність, вада волі, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.

Abstracts of Scientific Works on Forensic Psychological Examination Published in Ukraine, According to the Vernadsky National Library of Ukraine, from 1993 to June 2021

Abstract. This bibliographic review, compiled by the journal's editorial board, brings together Ukrainian research on forensic psychological examination recorded by the Vernadsky National Library of Ukraine and published between 1993 and June 2021. Work in this field is scattered across legal and psychological disciplines, which makes it hard for practising forensic psychologists to locate the

literature they need. The review lists 28 items, including textbooks, monographs, methodological guidelines, dissertation abstracts and full dissertations, each with a bibliographic record, most with an abstract, and some with links to the full text and a backup copy kept by the journal. Procedural issues are covered by Lemyk R. Ya. (civil cases on transactions made with a defect of will, family disputes and non-pecuniary damage), Luzanova H. O. and Lutskyi A. I. (criminal proceedings, the psychologist as specialist and consultant), and Kostytskyi M. V. and Lutskyi M. I., who argue for the use of this examination in administrative proceedings. Petechel O. Yu. and Yarosh O. V. address juvenile cases; Savka I. M., Avramenko O. V., Shekhovtsova L. I. and Yermolaieva T. V. study affect and strong emotional excitement; Zemlianska O. V. treats personality as the subject of legal consciousness, and Zaviazkina N. V. builds psychological models of diminished responsibility and limited legal capacity. Further works concern offenders and victims, among them Nazarov O. A. on gender differences in the semantic sphere of violent offenders, and the combined psychological and psychiatric examination of suicides. The review is a reference tool for experts, lecturers and researchers and traces how the Ukrainian school of forensic psychological examination has developed.

Keywords: forensic psychological examination, bibliographic review, dissertation research, special psychological knowledge, juvenile examination, physiological affect, strong emotional excitement, diminished responsibility, defect of will, Ukraine.

Реферат оприлюднено в журналі 03.06.2021. Відомості про першу публікацію уточнюються редакцією.

References

1. Referatyvna informatsiia shchodo naukovykh robit v haluzi sudovo-psykholohichnoi ekspertyzy, yaki buly vydani v Ukraini za informatsiieiu Natsionalnoi biblioteky Ukrainy imeni V.I. Vernadskoho za period z 1993 po cherven 2021 rokiv [Abstracts of Scientific Works on Forensic Psychological Examination Published in Ukraine, According to the Vernadsky National Library of Ukraine, from 1993 to June 2021] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2022. Vol. 7, No. 6 (42). URL: https://expertize-journal.org.ua/psikhologichna-ekspertiza/5095-referativna-informatsiya-shchodo-naukovikh-robit-v-galuzi-sudovo-psikhologichnoji-ekspertizi-yaki-buli-vidani-v-ukrajini-za-informatsieyu-natsionalnoji-biblioteki-ukrajini-imeni-v-i-vernadskogo-za-period-z-2007-po-cherven-2021-rokiv (onovlena versiia vid 04.11.2026). [in Ukrainian].